

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეციისტიკის ინსტიტუტი

პროგრამა „ლოგოსი“

პუბლიკაციები და ღონისძიებები კლასიკური ფილოლოგიის,
ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეციისტიკის სფეროში

თბილისი

2012

M N H M O S U N H

Studia Graeca et Latina
Opera discipulorum universitatis

2009-2011

№ 4

Tbilisi

მ ნ ე მ ო ს ი ნ ე

სტუდენტთა შრომები
ელინოლოგიასა და ლათინისტიკაში

2009-2011

№ 4

თბილისი

რედაქტორი

მაია დანელია, ფილ. დოქტ.

სარედაქციო კოლეგია:

ქეთევან აბესაძე, ასისტ. პროფ. (მონვეული)

იამზე გაგუა, ასოც. პროფ.

ირინე დარჩია, ასოც. პროფ.

თინა დოლიძე, ასოც. პროფ.

მაგდა მჭედლიძე, ასოც. პროფ. (მონვეული)

რუსუდან ცანავა, ასოც. პროფ.

სოფიო შამანიდი, ასოც. პროფ.

სტუდენტთა წარმომადგენლობა რედაქციაში:

თეონა გელაშვილი, მაგისტრანტი

მაია კილაძე, მაგისტრანტი (ტექნიკური რედაქტორი)

გიორგი უგულავა, დოქტორანტი

პროექტის იდეა ასოც. პროფ. რ. ცანავასი

© პროგრამა „ლოგოსი“

ილია ჭავჭავაძის გამზირი 13

თბილისი 0179

ტელ. 2 25-02-58, ფაქსი 2 22-11-81

ელ. ფოსტა institute@greekstudies-tsu.ge

ISBN 978-9941-437-19-9

რედაქციისაბან

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის პერიოდულ კრებულში – **მნემოსინე** იბეჭდება სტუდენტთა სამეცნიერო შრომები კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის დარგებში, ასევე – თარგმანები ძველი ბერძნული, ლათინური და ახალი ბერძნული ენებიდან.

სამეცნიერო შრომები სარედაქციო კოლეგიის მიერ შეირჩევა სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებზე წარმოდგენილი მოხსენებებიდან. იბეჭდება აგრეთვე პროფესორ-მასწავლებლებთან თანამშრომლობით შესრულებული სტუდენტთა გამოკვლევებიც. თარგმანები მიიღება დარგის სპეციალისტთა წარდგინებით.

კრებულში ადგილი ეთმობა სტუდენტური ცხოვრებისა და შემოქმედებითი საქმიანობის ამსახველ ქრონიკებსაც.

შინაარსი

სამეცნიერო კიეზანი 2009

ლია გორდეზიანი (ტულუზის უნივერსიტეტი)

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
თვითპრიტიკულოზის ფენომენი ჰომეოროსის პერსონაჟებში 12

სალომე გოძელანძე

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. ლ. ალექსიძე
დროის განეზისი (ავგუსტინეს მიხედვით)..... 18

ეკატერინე კვირკველია

ხელმძღვანელი: ასისტ. პროფ. ქ. აბესაძე
GENETIVUS ABSOLUTUS-ის გადმოცემა ახალი ალთქმის ქართულ რედაქციებში
(იონანეს სახარების მიხედვით)..... 22

გიორგი უგულავა

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
რომის იმპერია და ამერიკის ზესახელმწიფო 26

თამარ ჭალაშვილი

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. რ. ცანავა
დემატრეს კულტის ერთი ასპექტი 34

ირინე ჭოლოშვილი

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
ქართული ჰურისა და გერმანული PUROS-ის ურთიერთმიმართებისათვის 40

სამეცნიერო კიეზანი 2010

თამარ ადამია

ხელმძღვანელები: ასოც. პროფ. მ. მჭედლიძე, ფილ. მეცნ. დოქტ. თ. ოთხმეზური
გერმანული და ქართული ჰალეოგრაფიის კვლევის მეთოდოლოგიათა
ურთიერთმიმართებისათვის 45

რატი ამაშუკელი

ხელმძღვანელი: ისტ. მეცნ. კანდ. ზ. კვიციანი
ტანსაცმელთან დაკავშირებული ნივთები ახ. წ. I-III სს-ის კოლხეთის სამარხეული
კოვალქსეზიდან (ფიზულათა ტიპოლოგიური კლასიფიკაცია) 59

თეონა გელაშვილი

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. მ. მჭედლიძე
გრიგოლ ღვთისმეტყველის 38-ე სიტყვის ძველი ქართული თარგმანები..... 64

ლია გორდეზიანი (ტულუზის უნივერსიტეტი)

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
ამფიტრიონის სახის ტრანსფორმაციისათვის მხატვრულ ლიტერატურაში
ანტიკურობიდან თანამედროვეობამდე..... 70

მაია დანელია

ხელმძღვანელები: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი, ასოც. პროფ. რ. ცანავა
ომის თემასთან დაკავშირებული ზოგიერთი პასაჟის ინტერპრეტაციისათვის
ვალერიუს ფლაპუსის „არგონავტიკაში“..... 79

დავით დარეჯანაშვილი

ხელმძღვანელი: პროფ. ზ. კვიციანი
 დედოფლის მინდვრის სატაქრო კომპლექსი 88

გია პოპიაშვილი

ხელმძღვანელი: ისტ. მეცნ. დოქტ. გ. გრიგოლია
 კომპიუტერული ლეგონები ალაზნის სანაპიროზე 93

ნანა ტოხვაძე

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. ს. შამანიდი
 1974 წლის კვიპროსული ტრაგედიის გამომდინარე კოსტას მონთისის პოეზიაში 103

გიორგი უგულავა

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
 ათენური დემოკრატიის გაკვეთილები და მისი თანამედროვე პარალელები 117

ნინო ქობალია

ხელმძღვანელი: პროფ. ვ. ლიჩელი
 გვიანდელი შუა საუკუნის ხანის მინის ნანარმი ყულევიდან 133

ირინე ჭოლოშვილი

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
 L, M, N სუფიქსებზე დაბოლოებული წინაბერძნული ფორმატივები
 ჰომეროსთან და მათი შესაძლო პარალელები ქართველურ ენებში 139

სამეცნიერო კიბანი 2011**ქეთევან ამირხანაშვილი**

ხელმძღვანელი: ისტ. მეცნ. დოქტ. მ. ჩარკვიანი
 ისტორიული კოლხეთისა და იზაირის ტერიტორიაზე გამომვლენილ ბერძნულ
 ღვთაებათა გამოსახულებები
 (არქეოლოგიური და წერილობითი წყაროების შეჯამება) 147

ეკატერინე კვიციანი, რუსუდან თამაზაშვილი

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. რ. ცანავა
 მარკუს ტულუს ციცირონი „სახელმწიფოს შესახებ“
 (ანალიტიკური თარგმანი | წიგნის მიხედვით) 159

თამარ ლეჟავა

ხელმძღვანელი: ისტ. მეცნ. დოქტ., პროფ. დ. ახვლედიანი
 ვანის ნაქალაქარზე აღმოჩენილი კრამიტის ბერძნულწარწერიანი დაგეგმვა 165

ნინო მღებრიშვილი

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. მ. მჭედლიძე
 თეოდორე აბუშურას ცხოვრებასა და შემოქმედებასთან დაკავშირებული
 პრობლემური საკითხებისათვის 169

მარინა ნაზარეტიანი

ხელმძღვანელი: ფილ. დოქტ. ს. ბერიკაშვილი
 გრამატიკული შეცდომები ახალი ბერძნული ენის სწავლებისას 174

ელინა პოპოვა

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
 შექსპირის „ჰამლეტის“ მიმართებისათვის ესქილეს „ორესტიასთან“ 180

გიორგი უგულავა

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
 „ხალხი მეფისათვის თუ მეფე ხალხისათვის“ ჰომეროსის ეპოსის მიხედვით 188

ირინე ნიკლაური

ხელმძღვანელი: ასისტ. პროფ. თ. აფციაური
 ხატება და მსგავსება ბრიგოლ ნოსელის მოძღვრებაში 200

ირინე ჭოლოშვილი

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
 ღმერთების ენა ჰომეროსთან 209

თარგმანები

თეოკრიტოს სირაკუზელი

იდილია II 216
 იდილია XXVII 220
 იდილია XIX 223
 იდილია XV 223

ძველბერძნულიდან თარგმნა ქეთევან ნიჟარაძემ

ტიტუს ლივიუსი

„თხრობათა წიგნები დასაბამითბან ქალაქისა“ 228

ლათინურიდან თარგმნა გიორგი უგულავამ

ჩეზარე პავეზე

ტალლის ქაფი 236
 ღმერთები 240

იტალიურიდან თარგმნა ნიკოლოზ შამუგია

გალაკტიონ ტაბიძე 242

იტალიურად თარგმნა ნიკოლოზ შამუგია

ნიკოს კაზანდაკისი

ძრისტი კვლავ ჯვარს ეცმის 243

ახალი ბერძნულიდან თარგმნა სალომე სეხნიაშვილმა

ანდონის სამარაკისი

მზე აცხუნებდა 256

ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მაია კილაძემ

ქერა მხედარი 260

ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მაია კილაძემ

ერთი სასაზღვრო საღბურზე 263

ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მაია კილაძემ

ერთი ღამე 266

ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მარიტა მამუკაშვილმა

მიხალის განასი

ბოზოქარი და ნყნარი 269

ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მერი გეჯაძემ

კიკი დიმულა 271

ახალი ბერძნულიდან თარგმნა თათია მთვარელიძემ

კოსტას მონტისი 280

ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მაია კილაძემ

მეცნიერული მემკვიდრეობა

გრიგოლ წერეთელი ბერძნული ნაღიმები	285
რუსულიდან თარგმნა ნანა ტონიამ	
მიხაელ ფონ ალბრეხტი კეისარი და სიტყვის ძალა	296
გერმანულიდან თარგმნა მაია დანელიამ	
რისმაგ გორდეზიანი კომპოზიციური ორგანიზაციის პრინციპებისათვის მოვიღიუსის „მეტამორფოზებში“	307
გერმანულიდან თარგმნა ეკატერინე კვიციანიამ	
რისმაგ გორდეზიანი ეპიკური ჟანრის განვითარების ტენდენციებისათვის პრინციპების ეპოქაში (I-II საუკუნეები)	313
გერმანულიდან თარგმნა ეკატერინე კვიციანიამ	
კლაუდიო მორესკინი, ენრიკო ნორელი ჰერმანს მწყემსი	318
ფრანგულიდან თარგმნა მაგდა მჭედლიძემ	
საუბრები უცხოელ სტუმრებთან	
ინტერვიუ მიხაელ ფონ ალბრეხტთან	324
ინტერვიუ ანდრეე პლონტკე-ლიუნინგთან	328
სასარგებლო გმულები	332
CONTENTS (შინაარსი ინგლისურ ენაზე)	335